

[Steen Folke]

ter, men sandheden er jo, at disse stigninger startede, før medlemskabet var en realitet. Så hvis man skal se rimeligt på det, skal man nok gå længere tilbage, end landbrugsministeren gjorde, altså i hvert fald til 1970, og sige, at da begyndte disse værdistigninger allerede.

Nok om det. Så er der spørgsmålet om de sammenligninger, som både landbrugsministeren og nu hr. Collet i sidste omgang var inde på, sammenligninger mellem betrængte landmænd og så en enlig mor med to børn, som hr. Collet var inde på. Landbrugsministeren havde en eller anden, jeg kan ikke huske præcis, hvad han sagde, men altså en, der har levet af den almindelige lønindtægt i hvert fald. Det er i bund og grund urimelige sammenligninger. Landbrugsministeren talte om en indtægtsnedgang på 40-50 pct.

Sagen er jo, at landbrugere kan have indtægtsforøgelser fra det ene år til det andet på 40 pct., 50 pct. eller 100 pct., og de kan også have disse drastiske fald. Det er korrekt, og det er også korrekt, at det kan være et stort problem for nogle, men det er lige præcis sådan, det liberale erhverv er indrettet. Når man gør det på den efter vores mening urimelige måde, må man derfor sige, at så må landbrugerne lægge noget af det til side i de gode år, så de kan klare de dårlige år. Derfor er det urimeligt at sammenligne med en lønafhængig person, som har stort set samme løn, måske nogle gange lidt stigende, år for år, men i disse tider altså faktisk faldende realløn år for år.

Hertil kommer, at forbrugsmulighederne er forskellige for den enlige mor med en beskeden lønindtægt og to børn og så en landbruger, som ganske vist har en faldende indkomst fra det ene år til det andet, men som i kraft af ejendom osv. har nogle andre forbrugsmuligheder, end den enlige mor på Nørrebro har. Jeg mener, det er ren demagogi, når man vil forsøge at sammenligne disse ting.

Endelig til sidst noget om vores holdning til det socialdemokratiske beslutningsforslag. Jeg udtalte en vis sympati for den måde, man gør det på, og jeg mener, at det også er det, vi har gjort tidligere. Jeg tror ikke, vi slet og ret har støttet forslaget. Jeg mener i hvert fald, vi har rejst spørgsmålet også om det, som man hele tiden besværges med, nemlig at tingene ikke skal kapitaliseres. Det står

også i forslaget i dag, og det understreger man igen. Det er faktisk lettere sagt end gjort. Det mener jeg vi har peget på før som et problem ved forslaget. En vis sympati har vi for det. Jeg mener ikke, vi uden videre har støttet det. Men vi kan jo grave tilbage og se det efter.

(Kort bemærkning).

Collet (KF):

Hr. Larsen-Ledet efterlyste et forslag fra konservativ side med hensyn til, hvorledes vi kunne få disse finansieringsproblemer til at falde på plads. Jeg tror ikke, at det lige er tiden her og nu at prøve at improvisere et forslag af denne art, men lad os nu se på problemerne i udvalget og se, om ikke vi kan finde en løsning.

Landbrugsministeren (Niels Anker Kofoed):

Jeg har to bemærkninger. Først til hr. Steen Folke, som har misforstået mig. Jeg har ikke bestridt, at disse værdistigninger kan være en af årsagerne til, at man i investeringsfasen måske, viser det sig bagefter, var lidt for optimistisk. Årsagen til, at vi har disse rentesaneringsydelsesforslag og gælds-saneringsforslag, er jo, at der blev begået fejl i den periode, og der er flere årsager. Der er selvfølgelig optimisme. Priserne var udmærkede på det tidspunkt, og værdierne steg. Det var en tid også sådan, at folk, der skulle ind på en yderligere investering, blev spurgt af banken, om de ikke ville have 100.000 kr. mere, fordi de havde den samme opfattelse som hr. Steen Folke, nemlig at disse værdier var faste, men det viste sig, at det var de ikke; de er ikke så meget værd, hvis der ikke er en produktion, der kan bære investeringerne. Men ellers skal jeg ikke komme ind på en yderligere filosofisk diskussion om landbruget; det tror jeg vi skal gemme til en anden gang.

Jeg har en bemærkning til hr. Stavad. Jeg mener ikke, at der er et identitetsproblem, men det er jo ikke mig, der afgør det; det afgør præsidiet. Jeg har over for folketinget forsøgt at skitsere, hvilke tanker jeg har om dette lovforslag om gældssanering. Gældssaneringen har det formål at komme folk i en trangssituation til hjælp. Derfor var det mit forslag at tale med udvalget, om vi kunne indarbejde et ekstra adgangskriterium ud